

Dansk Biografisk Leksikon

om

Isak Glückstadt

Isak Glückstadt, *Isac Moses Hartvig Glückstadt*, 22.4.1839-11.6.1910, bankdirektør. Født i Fredericia, død i Søllerød, begravet i Kbh. (Mos.). Som ganske ung kom G. til Kbh. og fik sin uddannelse i G. A. [Gedalias](#) bankierforretning, nogle læreår som utvivlsomt blev af stor betydning for ham, ikke mindst derigennem at hans chefs og hans egne evner og naturel var vidt forskellige. 1865 rejste han til Kristiania og grundlagde dér en bankierforretning som han dog 1871 opgav for at modtage stillingen som direktør i Den norske Creditbank. Denne stilling beklædte han imidlertid kun kort tid idet han i slutningen af 1871 fik tilbud om at overtage stillingen som direktør i Den danske Landmandsbank hvilket tilbud han accepterede. Landmandsbanken var oprettet i okt. 1871; en af hovedmændene havde just været Gedalia, og tilbudet til G. kom da også fra ham. G. mødte første gang i banken 5.2.1872. Fra det øjeblik han tog styret slap han det ikke før sin død. I løbet af de godt 38 år han var direktør skabte han en storbank der ikke blot blev Danmarks største men tillige den bank som i højere grad end nogen anden fik et navn på de internationale finanspladser.

Da G. tiltrådte direktørstillingen 1872 i en alder af knap 33 år, var han utvivlsomt en fagmand i ordets bedste forstand; der var næppe nogen teknisk enkelthed i den tids bankiervirksomhed han stod fremmed overfor. Som ung leder af en nyskabt institution kunne han vokse med den og den med ham. Han kendte hver sags tilblivelseshistorie og forenede hermed evnen til at bevare overblikket. Noget helt afgørende i 1870ernes livlige periode i dansk erhvervsliv var det at kunne vinde tillid, og denne kunst kunne G. Han arbejdede utrætteligt og dygtigt – men under mindst mulig opsigt – med at udvide Landmandsbankens virkefelt.

Da C. F. [Tietgen](#) i alle G.s yngre år ved sit finansielle geni og kraftige initiativ skabte og ledede en række store trafikale og industrielle foretagender måtte G. som leder af et nyskabt og forholdsvis mindre bankinstitut tage andre opgaver op, først og fremmest den ganske nærliggende at skabe et pengeinstitut der kunne tilfredsstille den ganske almindelige næringsdrivende. Denne skulle have løst sine likviditetsproblemer og tekniske betalingsproblemer, fx at få åbnet rembourser i udlandet. Han skulle bruge kredit for at udnytte de gode chancer. I ganske særlig grad tog G. sig af kassekreditens udvikling, ligesom han med stor iver oparbejdede bankens sparekassevirksomhed, ikke mindst ved oprettelsen af filialer spredt over hele landet, en udvikling som dog ikke kunne undlade at fremkalde kritik fra forskellig side. Også bokssystemet indførte han her i landet. Ved siden heraf søgte han navnlig at udvikle forretningen i obligationer og senere i aktier og i årenes løb fik han da også efterhånden knyttet en meget betydelig fondsforretning til sin bank, noget der sikkert skyldtes en stor interesse for den egentlige vekselrergering. Til obligationsforretningen sluttede sig naturligt emissionsforretningen og specielt på dette felt fik G.s evner og hele internationale indstilling en virkeplads som i omfang langt kom til at overstige enhver skandinavisk bankdirektørs i tiden indtil G.s død. Allerede fra sine ungdomsår i Norge medbragte han stor interesse for emissioner af stats- og kommunelån, og i hele det lange tidsrum han virkede som bankdirektør i Danmark blev han i de fleste tilfælde hovedarrangør af norske stats-, kommune- og hypotekbanklån. At han også blev det for Danmarks vedkommende i en række tilfælde kan ikke forbavse, og til eksempel kan nævnes at Landmandsbanken havde en betydelig andel i negotieringen af vore statslån 1897, 1900 og 1901. Også med hensyn til tilvejebringelsen af finske, ja selv svenske lån var G. meget virksom, på det sidstnævnte område oftest i forbindelse med Knut Wallenberg i Stockholm. Da Kbh.s frihavnsselskab 1892 skulle dannes udpegede nationalbankdirektør Moritz [Levy](#) over for indenrigsminister Ingerslev G. som den der bedst evnede at føre sagen igennem. Ingerslev fulgte Levys råd, men G. pådrog sig derved Tietgens vrede som bl.a. gav sig udslag deri at Det forenede Dampskibsselskabs skibe i frihavnens første tid ikke søgte

derhen. Senere indtrådte der en forsoning mellem de to modstandere, men til venskabelige følelser kom det aldrig. Ved Det østasiatiske Kompagnis stiftelse 1897 forlod G. den mere stilfærdige forretningsvej og slog ind på en mere dristig. Udviklingen viste at han handlede rigtigt, og for G. og hans bank blev utvivlsomt forbindelsen med ØK det store og gode eventyr i hans liv. Mange og store rejser til de internationale finanscentre førte denne nye forbindelse med sig til stor personlig glæde for G. Også ved dannelsen af Kongeriget Danmarks Hypotekbank 1906 øvede G. en væsentlig indflydelse ligesom ved etableringen af Den danskvestindiske Nationalbank 1904 og senere af den lille Forøya Banki. Under bankkrisen febr. 1908 ydede han en værdifuld indsats til bekæmpelsen af krisen.

I sin personlige fremtræden var G. ofte hjælpsom og elskværdig; men han havde et stærkt temperament og en så lav irritationstærskel at han hyppigt overreagerede når småting gik ham imod. Ved siden af sin bank og dens udvikling lagde G. også stor interesse for dagen for den jødiske menigheds opretholdelse og udvikling. I 36 år sad han i Det mosaiske trossamfunds repræsentantskab og deraf den længste tid (fra 1887) som formand. Det var ham en særlig tilfredsstillende at føle sig som menighedens førstemand, og selv om han til tider kunne være noget af en selvhersker førte han til gengæld også flere store sager igennem af blivende værdi, således bl.a. de store og smukke bygninger for samfundets stiftelser og kontorer i Ny Kongensgade. -1886-92 var G. medlem af borgerrepræsentationen. – Gennem mange år var han en ivrig og kyndig møntsamlere. – Etatsråd 1880. Gehejmeråd 1904.

Familie

Forældre: købmand Hartvig Joseph G. (1804-87) og Esther Goldschmidt (1805-74). Gift 5.5.1867 i Ålborg med Juliette Sophie Raffel, født 5.2.1845 i Ålborg, død 7.12.1895 i Kbh., d. af købmand, rådmand Albert R. (1804-83, gift 1. gang med Selly Goldschmidt, 1809-36) og Esther Delbanco (1812-71).-Far til Emil G.

Udnævnelser

R. 1885. DM. 1892. K.² 1894. K.¹ 1900. SK. 1909.

Ikonografi

Litografi af I. W. Tegner, 1887. Mal. af P. S. Krøyer, 1894, og afbildet på sammes "Fra Københavns Børs", 1895 (Børsen, Kbh.), skitse hertil 1894 (Hirschsprung). Tegnede og malede skitser af A. Jerndorff 1904. Afbildet på mal. 1904-06 af samme, fuldført af F. Henningsen, af ØKs bestyrelse (Fr.borg). Tegn. af Jerndorff, 1905. Medalje af S. Lindahl, 1907. Afbildet på et par mal. af Landmandsbankens direktion af Fr. Henningsen, det ene 1907. Mal. af Julius Paulsen, 1909 (Fr.borg). Træsnit af L. B. Hansen, 1909, efter fotografi. Foto.

Bibliografi

111. tid. 18.11.1894; sst. 25.4.1909; P. O. A. Andersen sst. 19.6.1910. Emil Meyer i Tilskueren, 1910 II 35-39. Politiken 12.6.1910. Børsen s.d. Nationaltid. 13.6.s.å. Berl. tid. s.d. Jul. Schovelin: Landmandsbanken 1871-1921, 1921. Samme: Tidens hjul og Tietgen, 1929 615f. – Levnedberetning i ordenskapitlet.